

Chambre des Représentants

SESSION 1987-1988

21 OCTOBRE 1987

PROPOSITION DE LOI

**modifiant l'article 1162 du
Code Civil**

(Déposée par M. Petitjean)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La rédaction de l'article 1162 du Code Civil doit être adaptée à l'évolution contractuelle.

En effet, dans les contrats d'adhésion, c'est-à-dire dans les contrats qui se forment sans discussion préalable, entre parties, de leurs clauses et teneur, et dans lesquels la partie acceptante se contente de donner son assentiment, d'adhérer à un projet déterminé et presque toujours immuable, à un contrat-type que lui présente la partie offrante (De Page, *Droit civil*, t II, 3e édition, Bruxelles, 1964, n° 550), il ne serait pas équitable que, dans le doute, la convention s'interprétât en faveur du débiteur de l'obligation alors que celui-ci serait en même temps le seul rédacteur du contrat.

Habituellement d'ailleurs, et quoiqu'aucun texte légal ne le prévoie formellement, la jurisprudence marque une tendance à assimiler interprétations *contra stipulatorem* et *contra proferentem*, à propos des contrats d'adhésion et des contrats standardisés (Van Ommeslaghe, *Examen de jurisprudence, Les obligations*, 1974 à 1982, Rev. crit. jur. belge 1986, n° 77 p. 174 et n° 78 in fine p. 177; De Page, op. cit., p. 541; Leclercq, Mahaux et Meinertzhagen-Limpens, *Quelques aspects des contrats standardisés*, Edit. de l'ULB, Bruxelles, 1982, n° 96 p. 65, n° 139 p. 87 et n°s 143 à 144, pp 89 à 91).

Nous proposons de concrétiser purement et simplement, dans un texte légal, cette tendance opportune des juges du fond.

CH. PETITJEAN

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1987-1988

21 OKTOBER 1987

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van artikel 1162 van het
Burgerlijk Wetboek**

(Ingediend door de heer Petitjean)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De redactie van artikel 1162 van het Burgerlijk Wetboek moet worden aangepast aan de ontwikkeling op het stuk van contracten.

In de toetredingscontracten - dat zijn de contracten die tot stand komen zonder dat de partijen vooraf over de bedingen en de draagwijdte ervan onderhandelen en waarin de toetredende partij zich ertoe beperkt haar instemming te verlenen met en toe te treden tot een welbepaald en bijna steeds onveranderlijk ontwerp of een modelcontract dat haar wordt voorgelegd door de partij die het aanbod doet (De Page, *Droit civil*, D II, 33e uitgave, Brussel, 1964, nr. 550) - zou het immers onbillijk zijn dat in geval van twijfel de overeenkomst wordt uitgelegd ten voordele van degene die in de verbintenis de schuldenaar is, terwijl hij alleen het contract heeft opgesteld.

In verband met toetredingscontracten en gestandaardiseerde contracten is de rechtspraak doorgaans trouwens geneigd om de uitlegging *contra stipulatorem* gelijk te stellen met de uitlegging *contra proferentem*, hoewel zulks door de wet niet uitdrukkelijk bepaald is (Van Ommeslaghe, *Examen de jurisprudence, Les obligations*, 1974 à 1982, Rev. crit. jur. belge 1986, nr. 77, blz. 174 en nr. 78 in fine, blz. 177; De Page, op. cit., blz. 541; Leclercq, Mahaux en Meinertzhagen-Limpens, *Quelques aspects des contrats standardisés*, Uitg. ULB, Brussel, 1982, nr. 96 blz. 65, nr. 139 blz. 87 en nrs. 143 en 144 blz. 89 tot 91).

Wij stellen voor die trend, die bij de feitenrechtters terecht tot uiting komt, zonder meer gestalte te geven in een wettekst.

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

L'article 1162 du Code Civil est remplacé par la disposition suivante :

“Article 1162. — Dans le doute, la convention s'interprète, en règle, contre le créancier de l'obligation, et en faveur du débiteur.

Cependant, dans un contrat d'adhésion, elle s'interprète toujours contre le rédacteur du contrat, et en faveur du cocontractant.”

29 septembre 1987.

CH. PETITJEAN

WETSVOORSTEL

Enig artikel

Artikel 1162 van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling :

“Art. 1162. — In geval van twijfel wordt de overeenkomst in de regel uitgelegd ten nadele van degene die ten gevolge van de verbintenis schuldeiser is en ten voordele van de schuldenaar.

In de toetredingscontracten evenwel wordt de overeenkomst altijd uitgelegd ten nadele van degene die het contract heeft opgesteld en ten voordele van de medecontractant.”

29 september 1987.